

SLOVENSKI NAROD.

lahja vsak dan zvečer izvemši nedelje in praznike ter velja po pošti prejemati za avstro-ogrsko deželo za vse leto 25 K, za pol leta 13 K, za četrt leta 6 K 50 h, za en mesec 2 K 30 h. Za Ljubljano s pošiljanjem na dom za vse leto 24 K, za pol leta 12 K, za četrt leta 6 K, za en mesec 2 K. Kdor hodi sam po noč, plača za vse leto 22 K, za pol leta 11 K, za četrt leta 5 K 50 h, za en mesec 1 K 90 h. — Za Nemčijo celo leto 28 K. Za vse druge dežele in Ameriko celo leto 30 K. — Na naročbo brez istodobne vpošiljatve naročnine se ne ozira. — Za ostanila se plačuje od peterostopne pečet-vrste po 14 h, če se ostanila tiska enkrat, po 12 h, če se tiska dvakrat in, po 10 h, če se tiska trikrat ali večkrat. — Dopisi naj se izvolé frankovati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravnništvo je v Knafovih ulicah št. 5. Upravnistvu naj se blagovoljno pošiljati naročnine, reklamacije, ostanila, t. j. administrativne stvari.

Uredništva telefon št. 34.

Posamezne številke po 10 h.

Upravnništva telefon št. 85.

Pri nas in drugod.

Dne 24. t. m. se je vršila pred senatom deželnega sodišča na Dunaju obravnava, ki je vredna, da spregovorimo o njej tudi mi.

Na zatožni klopi je sedel tehnik Josip Winternitz, obtožen hudodelstva javnega nasilstva.

Obtožba pravi:

Dne 16. junija t. l. se je okrog 400 dijakov napotilo s tehnične proti naučenemu ministrstvu, kjer so hoteli radi Wahrmondove afere privedi demonstracijo. V Bančni ulici jim je stopil nasproti kordon policije, da jim zapre pot proti poslojpu naučenega ministrstva. Ker so dijaki hoteli kordon pretrgati, je med njimi in policijo prišlo do ljutega spopada. Dijaki so metali na redarje kamenje ter jih bili s palicami. Med pretepom je nekdo udaril po čeladi redarja Olszawskega. Redar je hotel napadca prijeti, a v tem trenutku je priskočil obtoženec Winternitz ter sunil redarja v prsi, da se je zgrudil na tla.

Redar Olszawski je nato hotel aretovati obtoženca, a je padel na tla, ker mu je neki drugi tehnik podstavil nogo. Winternitz je vsled vsled tega aretirar redar Rechter.

Aretovanec se je eskortaciji z vso silo upiral ter redarja Richterja sunil trikrat v prsi, ga s tem potisnil nazaj in tako dobil priliko, da je utekel. Winternitz so kasneje prijeli drugi redarji.

Pri obravnavi so pričue v bistvu izpovedale tako, kakor je bilo navedeno v obtožnici, ali z drugimi besedami povedano, obravnava je dognala popolno krivdo obtoženčevu.

Zastopnik državnega pravdnistva, dr. Wiesner, je v svojem sklepnem govoru naglašal, da so pred zakonom vsi državljani enaki. § 81. kazenskega zakonika (hudodelstvo javnega nasilstva) mora torej veljati ne samo za manj naobražene sloye, nego tudi za inteligenco, zlasti pa tudi za visokošolce.

Konec izvajanj državnega pravdnika dr. Wiesnerja se je glasil tako: Sicer pa ne stojim na stališču posebno stroge obsodbe, ker je na obtoženca vplivala psihologija razburjene demonstirajoče mase in ga zapeljala k dejanju, ki ga je morda kasneje sam obžaloval.

Deželno sodišče je Winternitza oprostilo.

Navedli smo ta slučaj, da se primerja z enakimi slučajmi v Ljubljani.

V Ljubljani se ni niti državni pravdnik, niti sodišče oziralo na psihologijo »masen delikt«, zato so se tudi v Ljubljani izrekle nad demonstranti drakonske sodbe, dočim se na Dunaju obtoženci, ki so zagrešili slična dejanja, kakor razni demonstrantje v Ljubljani, — oprostajo!

Priporočamo funkcionarjem državnega pravdnistva, naj se uglobe v študij psihologije takozvanih »masendeliktov«, potem bodo v svojih obtožnih govorih tudi govorili tako človekoljubno, kakor njih tovariš dr. Wiesner na Dunaju.

Fuzija jugoslovanskih poslancev.

Dunaj, 25. novembra. Oba jugoslovanska kluba sta imela danes daljše posvetovanje o izblizanju med obema kluboma. V »Zvezi južnih Slovanov« so vsi poslanci, tako Slovenci kakor Hrvatje, izjavili, da je pod gotovimi predpogoji želeli in tudi mogoče skupno delovanje obeh parlamentarnih organizacij. V »Slovenskem klubu« je poslanec dr. Susteršič predlagal, naj se pošljejo jugoslovanski zvezi konkretni predlogi glede zblizanja. Po daljši debati se je ta predlog sprejel ter se sklenilo, v principu glasovati za takšno združitev obeh klubov. Pri tem se je vsestransko naglašalo, da združitev nikakor nima namena, priboriti jugoslovanskega ministra ter tudi ni v zvezi s septembrskimi dogodki v Ljubljani, temu se je »Slovenski klub« odločil za združitev z ozirom na splošni notranji in zunanji politični položaj. Položaj zahteva, da zavzema vse avstrijsko jugoslovanstvo v parlamentu utrjeno stališče. Pri teh pogajanjih sta oba kluba enoglasno izjavila, da je kandidat Jugoslovancov za podpredsednika v parlamentu poslanec Pogačnik.

Pred otvoritvijo državnega zbora.

Dunaj, 25. novembra. Danes so imeli skoraj vsi parlamentarni klubi konference. Položaj se smatra za zelo resnega, ker so socialni demokrati sklenili, da bodo glasovali proti aneksiji in proračunskemu provizoriju. Razen socialnih demokratov bodo glasovali proti predlogoma

tudi Italijani, Malorusi, češki radikali in nekateri Mladočehi, tako da dosedaj ni zagotovljena dvetretjinska večina. — Danes zvečer je bila triurna konferenca koalicijskih voditeljev pri ministrskem predsedniku. Ministrski predsednik je apeliral na voditelje, naj pripuste, da se državne potrebsčine sprejmejo nujnim potom. Nemci, krščanski socialisti in Poljaki so takoj temu pritrili, dočim so Čehi izjavili, da bodo sporočili svojo odločitev šele jutri.

Zveza socialnih demokratov je sklenila, da bo v jutrišnji seji državnega zbora interepelirala zaradi aneksije Bosne in Hercegovine.

Češki poslanci so imeli danes skoraj ves dan posvetovanja. V klubu je nastalo hudo nesoglasje, da se je bati, da sedanja češka organizacija razpade. O tem pričia odstop načelnika dr. Kramára.

Predsedstvo maloruskega kluba je imelo danes daljše posvetovanje z ministrskim predsednikom zaradi glasovanja o proračunskem provizoriju in aneksiji Bosne. Klub se je ves dan o tem posvetoval, a še ni prišel do končnega sklepa.

Boj za peto mesto podpredsednika.

Dunaj, 25. novembra. Maloruski klub je sklenil, da zahteva novo, t. j. peto podpredsedniško mesto v parlamentu zase ter ga nikakor ne mara prepustiti Jugoslovancem. Malorusi stojijo na stališču, da mora biti podpredsedstvo sestavljeno sledeče: 1 Nemeec, 1 Čeh, 1 Poljak, 1 Malorus, 1 socialni demokrat in 1 zastopnik ostalih manjših skupin.

Za šolstvo čeških manjšin.

Dunaj, 25. novembra. Današnje dolgotrajno posvetovanje češkega kluba se je sukalo poglavitno okoli nameravanega šolskega štrajka čeških otrok na Severnem Češkem. Minister dr. Žaček je sporočil, da se je ravno danes ministrska konferenca bavila z minoritetnimi šolami. Odločitev se izreče prihodnji petek, ko se določi, katere zasebne šole morajo prevzeti občine in o ustanovitvi novih čeških šol. Do petka bo minister dr. Schreiner tozadnevne akte proučil.

Proti trgovinski pogodbi s Srbijo.

Dunaj, 25. novembra. V današnji konferenci voditelj strank

pri ministrskem predsedniku se je razvila posebno živahna debata glede trgovinsko-političnega pooblastilnega zakona. V imenu nemških agrarcev je izjavil poslanec grof Kollowrat, da nemški agrarci ne pripuste, da bi se sklenila trgovinska pogodba s Srbijo, kjer so sežgali cesarjevo sliko ter imajo vedno puško pripravljeno na strel.

Dogodki na Balkanu.

Bojevitost v Črni gori.

Cetinje, 25. novembra. V inozemstvu razširjene vesti o črnogorskem oboroževanju niso popolnoma resnične. Na Lovčenu nastavljeni topovi nimajo velikega pomena. Črnogorska akcija tudi ni naperjena proti Kotoru. Naravno pa je, da hoče vojna uprava imeti v oblasti gorske vrhove. O resnih pripravah na vojno pa ne more biti govora.

Obrambna zveza med Srbijo in Turčijo.

Dunaj, 25. novembra. »Wr. Allg. Ztg.« poroča iz Beograda, da se je med Turčijo in Srbijo že sklenila defenzivna zveza, kar je smatrati za napoved vojne Avstro-Ogrski. Na opetovano poizvedovanje je imenovani list izvedel, da je vest preneljena, temu se se politične konstelacije za sklenitev zveze celo poslabale.

Zveze med Črno goro in Turčijo ne bo.

Carigrad, 25. novembra. Črnogorski odposlanec general Vučković je predložil večeraj velikemu vezirju formalni predlog za zvezo. Veliki vezir je baje predlog odklonil, češ, da bi taka zveza za Turčijo ne imela nobene koristi.

Odgovor Rusije na avstrijsko noto.

London, 25. novembra. Iz Petrograda se poroča, da ruska vlada v svojem odgovoru na avstro-ogrsko noto vztraja na prvotnih pogojih: svobodno razpravljanje o aneksiji Bosne in Hercegovine in o kompenzacijah Črni gori, Srbiji in Turčiji.

Izredne priprave v Avstriji.

Budimpešta, 25. novembra. Vsi rezervni vojaški zdravniki se skličejo k praktičnemu tečaju o vojni kirurgiji. Iz Velikega Varadina je poklican v Zemun 3. bataljon 37. polka za pomočnike mejne straže. V Stolnem Belem gradu so nadomestni rezervisti 39. polka nujno poklicani k orožnim vajam.

Dnevne vesti.

V Ljubljani, 26. novembra.

— Zopet zaplenjeni! Državno pravdnistvo nam je večeraj zaplenilo 17 vrst iz uvodnega članka »Slovensko in laško vseučiliško vprašanje«. Konfiskacija je popolnoma nepravilna, zato se bomo proti nji tudi pritožili.

— Cesarjeva šestdesetletnica.

Dne 1. decembra zvečer bo mirozov, dne 2. decembra zjutraj pa budnica. Priredi na vojnega poveljnika Potioreka ukaz vojaška godba pešpolka št. 27 mirozov in budnico. Svarimo občinstvo, naj se ne da zapeljati v kake demonstracije zoper godbo; če bi kdo le žvižgal godbi, mora biti pripravljen, da bo zaprt. Dne 2. decembra bo ob 7. zjutraj budnica in ob 7. zvečer mirozov društvene godbe. Tekom 2. decembra bodo vojniki na gradu 120krat ustrelili. Dopolodne bo odkritje cesarjevega spomenika. Povabljeni so načelniki različnih oblastnih in srednješolski. Obč. svet bo imel slavnostno sejo. Oficirji bodo imeli obed v »Unionu«, mestne delavce pa pogosti občina v »Mestnem domu«.

— Nemški napisi. Prva zahteva slovenske Ljubljane je, da morajo izginiti vsi sledovi nemštva. Kakor mora v Gradu vsakdo imeti samonemški napis, kakor mora v Budimpešti vsakdo imeti samomadžarski napis, tako zahtevamo, da morajo biti v Ljubljani samoslovenski napisi. Kdor nima samoslovenskega napisa, ta kaže s tem, da je pangermanski agent in sovražnik slovenskega naroda, torej človek, ki ga je treba pobijati z vsemi sredstvi. C. kr. uradi dajejo najslabše izglede. Na poslojpu finančne ravnateljstva je še vedno samonemški napis »K. k. Finanzdirektion«, na poslojpu tobačne tovarne pa samo nemški napis »K. k. Tabak-Fabrik«. Na malih grbih nad vhodom so majhni nemško-slovenski napisi, ki jih seveda nihče ne zapazi. Če e. kr. uradi tako žalijo slovenski narodni čut, ni čuda, da so potem različni nemškutarji tudi predzrni. V Kolodvorskih ulicah je samonemški napis »K. k. priv. Baumwoll- Spinnerei und Webe-rei«. Ta tovarna je v tako slabem stanju, da je potrebno jo prisiliti, da izvede čim prej primerno prezidavo, ker je življenje več sto slov. delavk

LISTEK.

Na rodnih tleh.

Povest; spisal Fr. Rant.

(Dalje.)

Gospa Vrhovčeva je rada videla, če so jo ljudje častili in se ji klanjali. Zahtevala je tudi, da se mora Aničina zaroka z dr. Brnotom slovesno obhajati. Tiha zaroka, samo v rodbinskem krogu, to ni bilo po njenem okusu. »Kakor bi se morali sramovati ali se skrivati.« S tem je odbila pomisleke svojega, v takih rečeh dobro discipliniranega soproga in ugovore svoje nekoliko trmoglavve hčere.

Na dan zaroke se je gospa Vrhovčeva oblekla v sijajno novo toaleto, naročeno na Dunaju in z razumljivo nervoznostjo čakala povabljenih goste. Prva je prišla gospa pl. Petteg in svoji točnosti se je imela zahvaliti, da je morala prenesti gostobesedna umovanja bodoče tašče dr. Brnota.

»Danes je zaroka in danes teden bo volitev. Malo mora ubogi Stanko priti do sape. Volilni boj bo ljut in bo siromaka izmčil. Po mojih mislih bi bilo najbolje, če bi bila poroka mesec dni po volitvi. Seve, če ne bodo tedaj skrbi za državo ubogega Stanka zadrževale na Dunaju. Možu tako redkih zmožnosti bodo v državnem zboru navalili najtežja dela.

Prav žrtvovati se bo moral. A jaz bi kaj rada imela, če bi bila poroka še v toplem času. Ah, kako bi bilo lepo, če bi mogli zvečer na vrtu užgati lampijončke in privediti tam ples. Slišala sem, da je tak ples pri gospodi zelo priljubljen. A poglejte Anico. Niti ne posluša me, vse skrbi za njeno poroko imam jaz.«

Tako je modrovala gospa Vrhovčeva in je bila nevoljna, da se nevesta še zmenila ni zanjo.

»Anica!«
»Pustite jo vendar,« se je oglašila Pavla. »Saj vidite, da mora prečitat, kaj pišejo listi o kandidaturi njenega ženina.«

Anica je bila v čitanje tako zaptopljena, da ni slišala nobene besede. Imela je v rokah list, ki se je z vnezo zavzemal za izvolitve dr. Brnota in čitala je z največjim zanimanjem obširni papir Brnotovih zmoglosti. V svoji zaljubljenosti je v vsako besedo polagala še več, kakor je bilo rečeno, in srce se ji je topilo ponosa, da je njen ženin tako izreden mož.

Gospa pl. Petteg je bila navidezno prav pozorna poslušalka gospe Vrhovčeve, toda njene misli so bile drugje. Med tem ko sta gospa Vrhovčeva in Pavla kramljali o vseh mogočih brezpomembnostih, se je gospa pl. Petteg spominjala ponižanja, ki je je učakala njena blazna ljubezen.

»Šla sem snoči k njemu v stanovanje,« si je pripovedovala v mislih. »Sama nisem vedela, kaj delam. Nevidna moč me je vlekla k njemu.

Niti toliko razzodnosti nisem imela, da bi bila pazila, da me kdo ne vidi. Šla sem k njemu neposredno, predno se je odpeljal na volilni shod. Ravno se je oblačil. »Vi, gospa?« se je začudil, ko sem vstopila v njegovo sobo. »Kaj ste blazni? Kaj hočete sebe in mene kompromitirati? Ali ne pojmite, da bi me Vrhovčevi ven vrgli, če bi izvedeli za vaš obisk in da bi se vsa duhovščina dvignila proti moji kandidaturi, če bi zaznala za najino razmerje. Prosim, idite takoj.« Trdo in osorno je govoril, a jaz sem se premagala. Ozrla sem se po sobi. Na ponočni omariči je stala v lepem okviru Aničina fotografija, na mizi je ležalo neodprto moje pismo, s katerim sem mu naznanila svoj obisk. Hotela sem se ponižati in ga prositi, naj mi ohrani vsaj ostanke svoje ljubezni, hotela sem mu povedati, da so moje moči pri kraju, da si želim smrti. Pripravila sem se biladobrona ta obisk. Z nežnimi besedami sem ga hotela omehčati. A njegov sprejem mi je sapo zaprl. Nobene besede nisem mogla spraviti iz sebe. Trepetal sem pred njim. On pa me je s trdo roko prijel in me peljal k vratom.

»Idi« — je rekel — »in pusti me pri miru, dokler nisem poročen in izvoljen.« Tikal me je menda zato, da bi me laglje ven pahnil. In smejal se je, prezirljivo in porogljivo. Ah — obšla me je taka želja, da bi ga zabolila in da bi ga videla pred seboj v krvi ležati in me prositi usmiljenja. O, sovražim ga zdaj, hočem ga sovražiti in preganjati ga hočem,

dokler ga ne pahnem v nesrečo, njega in njo.«

Tako je sama pri sebi govorila gospa pl. Petteg, a ta dan se je imela tako v oblasti, da se ni čisto nič izdala in se še ljubezljivo smehljala, kakor da jo govoričenje gospe Vrhovčeve nadvse zanima in zabava.

Anica je bila dočitala časopis. Položila je list na kolena, naslonila glavo nazaj in se vdala razmišljevanju o svoji sreči. Zdaj ni Brnota samo ljubila, zdaj ga je tudi občudovala. To je spopolnilo njeno srečo in izbrisalo iz njene duše zadnje nepovoljne vtiske, ki jih je bilo tam zapustilo nenavadno postopanje Brnotovo na dan njegove snubitve.

»Košanov voz,« je naenkrat zaklicala Pavla, ki je sedela navadno kraj okna, od koder je mogla pregledati vso cesto. »Za Košanom se pelje gospod Petteg.«

Pavla je to naznanila z nenavadno živahnostjo in je pri tem lahko zardela, a zapazil ni tega nihče.

Košan in Petteg sta obenem stopila v sobo. Pripeljala sta se od shoda, ki ga je imel Brnot v precej oddaljeni večji vasi na koncu topolske doline.

»Gospodična Anica,« je dejal Košan in se poklonil svoji prijateljici, »naznanjam vam, da pride vaš ženin čez pol ure. Bil sem kot poslušalec na njegovem shodu, gospod pl. Petteg pa kot vladni komisar. Lahko mi verjamete — Brnot je učakal veliki, naravnost sijajen uspeh.«

»Fenomenalen uspeh,« je zanos-

ljal Petteg. »Kmetje so bili tako navdušeni, kakor bi bili pijani.«

Gospa Vrhovčeva je zahtevala natančnega poročila o shodu. Ko je Košan hotel sesti k njej, ga je ustavila Pavla.

»Kaj mene še pozdraviti nočete?« ga je vprašala na pol šaljivo, na pol resno in je spravila Košana za trenotek v zadrego. Nagnil se je k nji in ji poljubil roko, kar je gospe Vrhovčevi tako zelo ugajalo, da ga je posadila poleg sebe na zofu. In »galantni gospod sosed« je moral obširno poročati o shodu.

»In kako je Stanko govoril?« je vprašala gospa Vrhovčeva. »Vedela bi rada, kaj je povedal in kak vtisk je naredil.«

»Lahko si mislite, da je izvrstno govoril,« je dejal Marko. »Odiščen govornik je in kadar se pripravi, mora zmagati. Govoril je o vseh mogočih rečeh, o krivicah, ki se gode kmetu in ki jih hoče vse odpraviti, o svetinjah slovenskega naroda, o svobodi in o veri, in sploh o vsem, kar ljudem ugaja. Prav spretno je včslal in pridobil zase liberalce in klerikalce, dasi je rekel, da ni ne eno ne drugo, nego radikalen narodni socialist in agrarec obenem.«

Košanovo poročilo je bilo po-barvano z lahko ironijo, česar pa ni nihče zapazil. Gospa Vrhovčeva je bila jako zadovoljna in je veselo vzkliknila:

»Dobro jo je izpeljal moj bodoči zet.«

(Dalje prihodnjič.)

in delaveev v nevarnosti. Imamo lepe podatke o razmerah v tej tovarni. Na cesti na južno železnico čitamo velikanski samonemški napis »Johann Globotschnigg Draht- und Drahtstiftfabrik«. Na Dunajski cesti je samonemški napis »Hotel Elephant«. O tem hotelu bomo o priliki povedali kaj zanimivega. Nadaljevanje tega zaznamka sledi.

— »Kranjska hranilnica« kot podpirateljica »Filharmoničnega društva« in »Glasbene Matice«. Gospodje okrog »Kranjske hranilnice« nam bodo dovolili, da danes navedemo nekoliko števil, katere naj njim in vsej javnosti pričajo, koliko so blagovolili nakloniti v zadnjih letih kulturnima zavodoma: »Filharmoničnemu društvu« in »Glasbeni Matici«, zavodoma, katera stojita nad političnimi strankami, sta kot kulturna faktorja navezana in upravičena na vsestranske podpore, katere jima tudi deli država, dežela in mesto Ljubljana. Trezen razum in politično-gospodarska taktika zahtevata, da bi gospoda v Knafovih ulicah pri podelitvi podpor »Filharmoničnemu društvu« in »Glasbeni Matici« postopala nepristransko. Sicer bi bilo pravilno in docela pravično, da bi dobivala »Glasbena Matica« kot prvi slovenski glasbeni zavod in središče glasbene umetnosti vseh Slovencev iz »Kranjske hranilnice«, kot glavne zaloge (žalibog!) slovenskega denarja, veliko večjo podporo, nego filharmonikarji, a onih 65 nemških mogotcev, ki vodijo nemško »Kranjsko hranilnico« in imajo besedo pri podelitvi podpor iz čistega dobička, katerega daje ogromna večina slovenskega denarja, se je postavilo na stališče, ki je vse poprej, nego pravično! Iz naslednjih števil povzame naj slovenska javnost, kako razpolaga nemška »Kranjska hranilnica« med drugim tudi z denarjem, ki je namenjen v podporo že omenjenima kulturnima zavodoma, katerima gre podpora vsaj v enaki meri, ako abstrahiramo od opravičene zahteve »Glasbene Matice« po večji podpori nego »Filharmoničnemu društvu«. Redna letna podpora »Kranjske hranilnice« »Filharmoničnemu društvu« znaša 3500 kron! Redna letna podpora »Glasbeni Matici« pa 400 K, reci štiristo kron! Dalje: »Kranjska hranilnica« je darovala o priliki praznovanja jubileja »Filharmoničnega društva« temu 50.000 K, izplačljivih v petih letnih obrokih po 10.000 K in penzijskemu fondu učitelstva »Filharmoničnega društva« istotako 50.000 K, izplačljivih tudi v petih letih po 10.000 K. Izredna podpora »Glasbeni Matici«: 00.000 K! Dalje! Pri računskih zaključkih »Filharmoničnega društva« opazovali smo precej časa dolg 155.000 K, ki ga je imelo društvo pri gradnji društvenega doma. Ta dolg je naenkrat izginil in v računskih knjigah »Filharmoničnega društva« stoji gotovo postavka: »Spende der kranischen Sparkasse für das Erbauen des Vereinshauses« 155.000 K, katera postavka pa iz umljivih razlogov ni zagledala belega dne. »Glasbena Matica« je prejela kot dar »Kranjske hranilnice« za gradnjo, po potresu na novo zidanega društvenega doma vsoto 000.000 kron. Sedaj pa zračunimo na katero višino prispejo ti zneski v teku zadnjih deset let. Interesanten račun! A. »Filharmonično društvo«: 1. Redna letna podpora v desetih letih po 3500 K je 35.000 K, 2. dar o jubileju »Filharmoničnega društva« a) društvu (od leta 1902.—1907.) 50.000 K, b) penzijskemu fondu (od leta 1902. do 1907.) 50.000 K, 3. za zgradbo društvene hiše 155.000 K, 4. »Kranjska hranilnica« pokriva tudi primanjkljaj pri komorni glasbi, kar v desetih letih znaša najmanj 10.000 K, skupaj 300.000 K, reci tristisoč kron! B. »Glasbena Matica«: 1. Redna letna podpora 400 K, v desetih letih 4000 K, 2. Izredna podpora 00.000 kron, 3. Za zgradbo društvenega doma 000.000 K, 4. Za prirejanje koncertov 00.000 K, skupaj 4000 K, reci štiristošestdeset kron ali 75 del tega, kar je dobilo v istem času »Filharmonično društvo«! To so številke, ki dovolj jasno govore, kako pristransko gospodarstvo vlada pri »Kranjski hranilnici«. Dejstvo, da se dela taka gorostasna razlika pri razdelitvi podpor »Filharmoničnemu društvu« in »Glasbeni Matici«, da se da prvemu v teku desetih let 300.000 kron, drugemu v istem času samo 4000 kron, nam kaže te »pravične« čuje slovenskega denarja« v dovolj jasni luči. Društvu, ki je v nemških rokah, valite slovenski denar v stotisočih, slovenskemu kulturnemu zavodu, ki stremi za istimi cilji kakor nemški, ki je pa vrh tega docela upravičen po vseh človeških pravicah do denarja, katerega so vam nanesli Slovenci, pa v svoji »velikodušnosti« ponujate par grošev! Sramota, večna sramota! Slovenci, primerjajte citirane številke in skrbite, da izve vsak, kako se gospodari z vašim denarjem v nemški hranilnici. Skrbite, da se izve v vsaki gorski vasici, da

je izročeni slovenski denar v nemški hranilnici takim ljudem v roke, kateri privoščijo Slovincu 75 del tega kar darujejo Nemeu. Od vsake krone dobička, katerega jim je dal vaš denar, so dali nemškemu društvu 98,67 vin., slovenskemu pa 1,33 vin.! Slovenci, skrbite, da bo tem predrznejem v Knafovih ulicah odklenalo za vedno razpolagati z vašim denarjem! Slovenskega denarja dobiček slovenskim društvom!!

— V »Kranjski hranilnici« ne vzdigajo in odpovedujejo svojih hranilnih vlog samo le Slovenci, temveč, kakor se govori, tudi uradi n. pr. depozitni urad v Trstu, ki je baje »Kranjski hranilnici« odpovedal večjo vlogo.

— C. kr. davčni urad za mesto Ljubljano se norčuje s slovenskih davkoplačevalcev, ker drugače si ne moremo tolmačiti nemških dopisov, ki se pošiljajo iz tega urada slovenskim strankam. Davčni urad sam na sebi za davkoplačevalce ni ravno prijeten urad — torej je tem večje izzivanje, ako se iz tega urada slovenske davkoplačevalce bombardira z nemškimi dopisi.

— Koslerjeva pivovarna. Med najveselejše uspehe slovenskega gospod. gibanja v zadnjem času spada brezdvomno velika zmaga, ki smo jo Slovenci izvojevali nad Koslerjevo pivovarno. Temu nemškutarskemu podjetju se je dosti dolgo prizanašalo; dogodki 20. septembra so slovenski potrpežljivosti izbili dno. Dragonskega piva ne pijemo več — tako je zaorilo širom slovenske domovine in kar je zavednih gostov in gostilničarjev, vsi so bili edini v tem, da se moradragonsko pivo odstraniti. Samo prav malo gostilničarjev je, ki še točijo Koslerjevo pivo, največ takih, ki so zadolženi do ušes in jemlje od Koslerja pivo, ker jim ga daje na upanje. Solidnega narodnega gostilničarja je vendar sram, da bi točil Koslerjevo pivo, ono pijačo, s katero je Kosler vpiljalni dragonec, da so z zverinsko sirovostjo napadali mirne ljudi in svoje sablje močili s slovensko krvjo. Kosler ima v zalogi več tisoč hektolitrov piva, ki ga ne more prodati. Že od meseca julija ni več piva kuhali in ker je odpustil iz službe celo vrsto ljudi, je to dokaz, da ga še dolgo ne bo. Staro pivo se mu kvari in ker postaja slabo in neuporabno, skuša na vse načine, da bi se rešil iz zagate, v katero smo ga spravili Slovenci. Zdej bi rad s premeteno zvijačo svoji pivovarni pridobil drugo ime. Sorodnika ima, ki velja za Slovence in tega skuša pripraviti, da bi pivovarno posodil svoje ime. Ta sorodnik naj bi navidezno kupil pivovarno. Kosler bi ostal pravi lastnik, npa pa, da bo ponehal boj zoper njegovo pivovarno, če bi Slovenci veljali za lastnika. Kosler bi rad izginil s površja in stopil v ozadje, a denar naj bi se stekal v njegove žepce. Kaj ne, to je premetena zvijača? A Kosler se kruto moti, če misli, da bo na tak način spravil slovensko občinstvo v zmoto. Boj proti Koslerjevemu pivu se bo nadaljeval brezobzirno, naj bo Kosler očitni ali skriti lastnik pivovarne. Kako ta boj čuti, kako čuti posledice, to kaže dejstvo, da bi svoji pivovarni rad dal navidezno slovenski značaj.

— Zdravstvena oblast in nemškutar Andretto. Po postavi je predpisano, da se mora v vseh javnih in v vseh večjih klavnicah poveriti nadzorovanje samo diplomiranim živinozdravnikom. Dr. Seemann, ki ima ta referat pri deželni vladi in ki se je lani s konfisciranjem popolnoma zdravih klobas v Logatcu strahovito blamiral, je napravil na korist nemškutarju Andrettu na Viču popolnoma nedopustno izjemo. Andretto izdeluje klobase in sicer, kakor je obče znano, jako slabe klobase. Znano nam je, da se je nekdo celo jezil na nekega posestnika, ker mu ni dal erknene krave, marveč jo izročil konjaču. Andretto dela kar hoče in kdo ve, kako meso tlači v črevesa. Sliši se dosti slabega. Toda Andretto je nemškutar in zato se dr. Seemann ne zmeni za svojo prokletno dolžnost. Andretto deva v klobase kar hoče in tako je zdravje Ljubljančanov v nevarnosti. Res, v lepih razmerah živimo.

— Ljubljanskim obrtnikom —, kakor sploh vsem slovenskim obrtnikom — dali so ljubljanski čevljarji zgled, ki je pjsnemanja vreden. Ljubljanski čevljarji so že pred več leti prišli do spoznanja, da jim je treba gospodarske organizacije, in so si ustanovili svoje »Sirovinsko društvo«, katero je bilo član »Združene zveze« v Ljubljani. Vsled svojega omejenega delokroga, ki je bil: »svojim članom preskrbovati sirovine«, ni prišlo »Sirovinsko društvo« do uspešnega razvoja. Nastale so celo take razmere, da je prišlo »Sirovinsko društvo« v konkurz. V tem kritičnem položaju je prišla »Sirovinskemu društvu« na pomoč »Zveza slovenskih zadrug« v Ljubljani, ki je doslegla pri upnikih društva jako ugodno poravnavo in jim je za društvo terjatev poplačala, — dru-

štvo je bilo ne samo rešeno, temveč je prišlo zopet v ugoden položaj. Premotili so se temeljito vzroki, ki so ovirali dober razvoj društva, katerih glavni je bil ta, da čevljarjem ni zadoščevala zadruga, katera jim preskrbuje ceno sirovine. Sprevideli so čevljarji, da jim je potrebna zadruga s širšim delokrogom in so po nasvetih »Zveze slovenskih zadrug« svoje »Sirovinsko društvo« temeljito preosnovali. »Sirovinsko društvo« se je prelevilo v zadrugo: »Združeni čevljarji« v Ljubljani, katera zadruga preskrbuje svojim članom sirovine in vse druge potrebščine; nadalje uredi zadruga skupno delavnico, v kateri se postavijo moderni stroji in kar je najvažnejše, zadruga otvori svojo lastno prodajalno, v kateri se bodo prodajali izdelki članov. Opozarjamo že zdej ljubljansko občinstvo na to skupno prodajalnico »Združenih čevljarjev« v Ljubljani, v kateri se bodo prodajali izdelki ljubljanskih čevljarjev. Znano je, da obutala, katera izdelujejo naši čevljarji, v vsakem oziru daleko nakriljujejo razno tuje tovarniško blago, katerega se je ravno v Ljubljani na škodo kupujočega občinstva in na škodo naših izbornih domačih obrtnikov preveč prodajalo. Sicer pa vlada med ljubljanskim občinstvom že zdej splošno zanimanje za prodajalnico »Združenih čevljarjev«, ki bode brez dvoma koristila občinstvu, katero dobi izborna blago — in tudi našim domačim obrtnikom, h katerim nas kliče naše geslo »Svoji k svojim«. Kar so storili ljubljanski čevljarji, to morajo storiti v svojo lastno korist tudi naši obrtniki drugih strok ter si osnovati enake zadruge. Svetujemo resno našim obrtnikom, da si pravočasno ustanove take zadruge, pri čemer jim bode gotovo rada — pomagala »Zveza slovenskih zadrug«, katera je posebno pri zadrugi čevljarjev dokazala, da zna dobro in nepristransko čuvati gospodarske koristi obrtnikov.

— Nemška ošabnost in zagrizenost je včasih res taka, da smrdi do neba. Naslednji slučaj je dovolj jasno dokazuje. Trgovski potnik g. K. se je obrnil z vljudno prošnjo do tvrdke Adolf Freund na Dunaju, da bi mu poslala kolekcijo kravatnega blaga na ogled. Pismo je bilo sicer povsem nemško pisano, le adresa, na katero naj bi tvrdka poslala kolekcijo, je bila slovenska. Na svoje pismo je dobil g. K. od omenjene firme naslednji odgovor, ki ga priobčujemo brez komentarja, v nadi, da si ga bodo znali naši narodni trgovci že sami napraviti. — »Ihre werte Postkarte vom 14. ds. dankend bestätigend, bin ich mit Vergnügen bereit, Ihnen Krawattenstoffe zu liefern, bedauere jedoch, Collectionen nicht aussenden zu können, speciell nach Orten, deren Lage mir nicht bekannt ist & ersuche ich vorerst um gefl. Bescheid, in welchem Teile der Monarchie sich Ljubljana befindet.«

— Slovenci smo res potrpežljivi osli, tega nam nihče odrekati ne more. Celotam, kjer smo doma, se ne poslužujemo pravice hišnega gospodarja. Ponos bele naše Ljubljane, naš slavni deželni muzej onečahuje še vedno vse polno nemških napisov in to v pretežni večini celo na prvem mestu! Naj deželni odbor ne misli, da iščemo dlake v jajcu. Če v majhnih rečeh nismo dosledni in neizprosn, kako pa bomo v velikih. Če se nemški velekulturni (?) narod ne sramuje, da bi se ne zanimal za najobskurnejši napis na kaki samotni postajici, zakaj bi pa mi igrali vlogo španskih beračev. Če bi danes štajerska dežela, v kateri prebiva več nego tretjina avtohtonega slovenskega prebivalstva, napravila v svojem muzeju nemško-slovenske napise, bi se jutri radi tega že barikade postavljale po graških ulicah! Zakaj moramo ravno mi Slovenci-divjaki biti tako taktini in to celo na pram našim najstrupenejšim sovražnikom? Naša zahteva je torej: Ven z najmanjšim nemškim napisom iz našega muzeja in tudi iz našega gledališča. Ven z jezikom onega brutalnega naroda, ki ima za nas le peklensko sovraštvo. Upamo, da bode naš opomin zalegal in da naše občinstvo ne bo primorano, tudi v tem slučaju seči po samoobrambi.

— Ljubi rojaki! »Grazer Tagblatt« z dne 22. t. m. je priobčil tole poslano: »Liebwerte Volksgenossen! Rücksichtslos und unermüdet sind die Gegner unseres Volkes an der Arbeit. Die ekelregenden Ausschreitungen der Slaven in Laibach und Prag beweisen dies zur Genüge. Während man für die von slovenischen Pöbelmassen in Laibach geschädigten Deutschen in einer Stadt der Oststeiermark Gelder sammelte, wird ein einziger slovenischer Geschäftsmann von den Deutschen dieser Stadt mehr unterstützt als die beiden deutschen Geschäfte gleicher Art. Die Deutschen tragen ihr Geld lieber in das Geschäft des Slovenen als in die zwei deutschen, und zwar mit der Ausrede, dass sie im Ge-

schäfte des Slovenen besser bedient werden. Hiebei spielen natürlich auch die künstliche Freundlichkeit und die Herabsetzung der beiden deutschen Geschäfte durch den Slovenen eine Rolle. Mit Rücksicht auf die im ersten Satze erwähnten Umständen sollte man denn doch die deutschen Geschäfte mehr berücksichtigen. Für die Aufnahme dieser Zeilen bestens dankend — Ein strammer Deutscher.« — V slovenskem jeziku bi se to poslano odgovarjajoče ljubljanskim razmeram glasilo takole: Ljubi rojaki! Brezobzirno in neumorno so sovražniki našega naroda na delu. Gnusni izgredi Nemcev v Ptuj, Mariboru in Celju dokazujejo to dovolj. Dočim se za slovenske žrtve v Ljubljani nabirajo po vsem Slovenskem prispevki, podpirajo Slovenci v Ljubljani nemške trgovce in obrtnike bolj kakor svoje rojake. Slovenci nosijo svoj denar v nemške prodajalne kakor v slovenske, in sicer z izgovorom, da jim v nemških trgovinah bolje postržeje. Pri tem seveda igra tudi umetna vljudnost in poniževanje slovenskih trgovin s strani Nemcev veliko vlogo. Z ozirom na okolnosti, navedene v prvem stavku, bi se pač morale slovenske trgovine bolj upoštevati. Za sprejem teh vrstic se iskreno zahvaljuje

Odločen Slovenec.

— Napisli na trgovinah in obrtvalnicah so po pretežni večini sedaj taki, kot zahteva slovenski značaj naše bele Ljubljane — toda ne povsod! Opazuje se namreč, da hočejo nekaterniki slemopisiti. Ali je mar potrebno, da se je pri slovenski gostilni Petra Štefica v Gradišcu že prikazala na dan polovica od pamtveka nepotrebnega »Gasthaus«? Isto velja tudi za trgovino pohištva na vogalu Sv. Petra in Resljeve ceste. Ali ni res, gospod Widmayer?

— Sodne novice. Postopanje ljubljanskega deželnosodnega predsedništva presega že vse meje. Tako se nam poroča iz Radovljice, da je že polovica konceptnega sodnega uradništva nemško-nacionalna v najstrožjem smislu; kot avskultant je tudi pridelen slavnoznan Hermann Deu, ki je slovensčine popolnoma nevešč! Kaj nam v popolnoma slovenski okraj pošiljajo take sodne uradnike? Temu mora biti konec. Gospodje državni in deželni poslanci, malo več pozora! Po našem skromnem mnenju je že zadosti, da pri c. kr. okrajnem glavarstvu ni nobene go Slovenca. Če bo šlo tako naprej, bo Radovljica nemško-uradniško mesto!

— Župani pozor! Deželna vlada izdaja razglase o tujih vagabundih z imeni in popisi njih swareč občine, da naj jim ne dajejo podpor. Take razglase, katerih je nebroj, dajo okrajna glavarstva ad circulandum v vednost in z naročilom zabeležiti jih v knjigi potepuhov. To bi bilo vse v redu in prav, samo nekaj malega moram pripomniti, namreč da so ti razglasi vsi brez izjeme — nemški! V našem sodnem okraju je blizu dva tuceta županov, pa od vseh zna samo eden nemški. Ali ne pomislijo pri deželni vladi, da je tako postopanje naravnost smešno? Če te vrstice ne bodo pomagale, pričeti bo treba z obstrukcijo. — Gorenjski župan.

— Koliko časa Kosler že ni varil piva? Varil ga že ni od julija meseca in ga tudi ne bo do prihodnje pomladi. Posebno se je Koslerju ustavilo vsako razpečevanje po 20. septembru, ko so od njegovega piva pijani vojaki divjali med mirmimi našimi ljudmi. Ako bodo Slovenci in Slovenke dosledno odklanjali Koslerjevo pivo še naprej, Kosler tudi spomladi ne bo varil nobenega piva!

— Samo po en liter! Nemškutarski trgovci v Ljubljani prodajajo petrolej pod lastno ceno. Neki slovenski trgovci se je hotel prepričati o tem, pa je poslal po pet litrov petroleja k Terdini. Petroleja ni dobil, ampak odgovor, da ta nemškutarska trgovina prodaja petrolej samo po litrih in ne v večjih množinah. Ali se Terdina boji prezgodnjega konkurza?

— Plakater Peter Matelič ima kakor znano za zastopnika dr. Egerja in dr. Ambrositscha in je nalagal slovensko javnost, da so mu slovenski odvetniki odrekli pravno pomoč. Ker se štli Matelič pri Slovincih za plakatanje; je seveda najboljšje priporočilo zanj gori omenjeni fakt. Dr. Ambrositsch zastopa Mateliča zadnji čas v sodnih stvareh C III. 414/8, U VII. 916/8, E 3208/8 in E 3209/8. Ali ima Matelič zopet kakšen izgovor, da ni nemškutar? Slovenska plakaterja sta S mole in Perdan.

— Zdravniki izvedence dr. Schuster se danes ne ve, kaj je njegova dolžnost. Vršili ste se danes dopoldne dve razpravi pri okrajnem sodišču, seveda popolnoma slovenski, a dr. Schuster je vzlic temu narekaval svoj izvid — nemško! Mož se je najbrž nekoliko zmotil, kajti bržkone ni opazil, da sedi za celo množico izanskih prepečev slučajno — naš

poročevalec, ker sicer bi bil izpovedal slovensko, kakor izpove vselej, ko vidi, da so navzoči časniški poročevalci. Na eni strani strah pred poročevalci, na drugi pa nemška zagrizenost, res značilno.

— Mateličev kompanion je strasten nemškutar in kazinot Koridin. S tem je veliko povedanega. Zato je Matelič v največjem veseljem lepil plakate nemškega »Turnvereina« in zato lepi tudi gledališčne liste slovenskega gledališča! Matelič bi se ne mogel sklicevati, da ima table na najlepših prostorih, če bi mu Slovenci, na katerih hišah ima te table, odpovedali te prostore, kakor so Nemci po Mateličevi želji zavednemu slovenskemu plakaterju Smoletu. Slovenska plakaterja v Ljubljani sta le gg. Perdan in Smolet, to si zapomnite Slovenci!

— Daleč so prišli. Po mestu kroži govoriča, da kupuje podjetni gospod Deggenghi — »Kranjsko šparkaso«, kakor je, kakor stoji in leži, vse skupaj. Storil je tako že z različnimi podjetijami, s Količjem in z Maličem in povsod je imel srečo, Zakaj bi tega ne storil še s »Kranjsko šparkaso«. Se non è vero è ben trovato!

— Zaplenjene narodne kolajne. Urarju in optiku Franu Zajcu na Starem trgu je večeraj deželna vlada v sporazumu s drž. pravdnistvom zaplenila narodne kolajne z napisom »V spomin na nedolžne žrtve«. Doletni odlok, s katerim se odreja za plomba kolajne, je podpisal dvorni svetnik grof Chorinsky.

— Stene imajo ušesa. V ponedeljek ob polu 6. zvečer je prišel elegantno oblečen gospod v vežo Kendove hiše na Mestnem trgu. Dal je poklicati v vežo Kendovega prodajalca in mu rekel: V prodajalno ne grem, ker se bojim, da bi me kdo videl. Pošljite mi ene gamašne, ene čevlje, eno kravato itd. v Hilserjeve ulice št. 12. — Kdo je neki ta kremeniti slovenski značaj?

— V trgovini Herzmanskega v Prešernovih ulicah sta z veliko težavo nakupovale te dni cvetlice gospodični Kováčeva — sestra znane modistinje — in Bukovnikova. Kupčija je bila namreč težavna zaradi tega, ker v omenjeni trgovini nočejo razumeti slovensko.

— Velezanimiva demonstracijska obravnava se vrši v soboto, dne 28. t. m., ob 4. polpodne pri tukajšnjem deželnem sodišču, soba 79. Obtožence je ljubljanski odvetnik in deželnozborni kandidat dr. Vladislav Pegan.

— Proč z nemškimi napisi. Iz Vodmata se nam poroča: V Ljubljani so skoro popolnoma izginili nemški in dvojezični napisi. Pozivljamo svojega dragega sovodmatčana g. Drag. Hribarja, naj tudi on odstrani dvojezični napis na svoji tovarni za pletenice. Eden mu ga je že s tinto zamazal. Ker ta opomin ni izdal, se oglašamo javno!

— Demonstracije v Gorici. Radi dogodkov na Dunaju so priredili goriški Lahi, to se pravi kakih 200 mladih ljudi, ki so vedno pripravljene kričali po ulicah, demonstracijo v torek zvečer, ki naj bi bila naperjena proti Nemcem v prilog laške univerze v Trstu. Kričali so: abbasso il governo (doli z vlado!), abbasso i gnochi (nemški cmoki), ali kričali so tudi »abbasso i ščavi«! No, temu kriku so tako privajeni, da ga ne morejo opustiti niti kadar hočejo demonstrirati proti Nemcem. Vsa demonstracija je bila prav klaverna; kadar demonstrirajo proti Slovincem, bolj kričijo in bolj divjajo. — Treba vedeti, da so goriški Lahi strašno ponižni proti Nemcem; hodijo na njihove prireditve, magistrat pa podpira z letnim doneskom šulferajnsko šolo v Gorici!

— »Slovenski Narod« v električni na Dunaju. V nedeljo so se peljali štirje slovenski visokošolci v dunajsko okolico na izlet. Eden je imel seboj »Slov. Narod«, ga čital in pripovedoval tovarišem o domačih novicah. — Pripeljalo se do končne postaje in hočejo izstopiti; — kar pristopi tuj gospod, pogleda osorno na časopis in reče: »Diese Zeitung lesen sie zu Hause«. Vsled te predrznosti začuden Slovenci ga primerno zavrnejo. On pa še kriči za njimi: »Wien ist eine deutsche Stadt!« — Tako Nemci na »nemškem« Dunaju! In Slovenci v slovenski Ljubljani —?

— Nemški Dunaj — slovenska Ljubljana. Ko sta se nedavno v dunajski mestni železnici pogovarjala dva Čeha popolnoma mirno v materinem jeziku, se zadere na nju poleg sedeči Nemeec: Sprechen sie deutsch!

— Slovanski ples v Petrogradu — velika nevarnost za Nemece! Kakor smo že poročali, se je pred kratkim osnoval v Petrogradu odbor, ki priredi meseca februarja sijajen slovenski ples, na katerega bodo povabljeni gostje iz vseh slovenskih dežel. Udeleženci smejo nastopati zgolj v slovenskih narodnih nošah. Sokolski kroj velja kot narodna noša. Na plesu se bo govorilo samo v slovenskih jezikih. Protektorat plesa je

prevzela soproga velikega kneza Nikolaja Nikolajeviča, vrhovnega poveljnika ruske armade, hči črnogorskega kneza Nikole. Ob tej vesti je velik strah objel Nemce, ki se sicer, kakor pravijo, ne boje nikogar razen boga, tak strah, da pišejo dolge članke o slovanskem petrogradskem plesu kot o grozni nevarnosti za vse Nemce, zlasti pa za zedinjeno Nemčijo. Henrik Pfeil priporoča celo v berlinski »Tägliche Rundschau«, naj bi se Nemčija proti tej nevarnosti zvezala z Japonsko in Kitajsko. Do sedaj so Nemci pisali, da je »panslavizem« čvetel na Ruskem samo v času vladanja carja Aleksandra III., ki je bil mogočen vladar in panslavizem po prepričanju, pod vladjo »slabega« Nikolaja pa za panslavizem baje ni mesta na Ruskem. No, Pfeil je prišel sedaj do drugega prepričanja: Pod vladjo Aleksandra III. na Ruskem ni bilo panslavizma, zato ker je bil to vladar mogočni, a pod vladjo Nikolaja II. dviga zopet smelo svojo glavo ta hidra zato, ker je ta car vladar brez moči!

Slovenski denarni in slični zavodi v Ljubljani nameravajo proslaviti cesarjevo šestdesetletnico na ta način, da dne 2. decembra 1908 ne bodo poslovali — ali vsaj ne celi dan — in da svojim uslužbenecem izplačajo za mesec december 1908 dvojno plačo. To je gotovo lep čin, kateremu se, o čimer smo prepričani, ne odtegne niti en zavod. Vrh tega bodo na običnih zborih po novem letu naši zavodi s primernimi prispevki v dobrodelne namene svoj gori navedeni čin v proslavo cesarjeve šestdesetletnice spolnili. Slava njim.

Narodna Šiška je v zadnjih burnih dneh opetovano pokazala, da čuti z globoko užaljeno slovansko metropolo. Ogorenje med Šiškarji radi krvavih dogodkov v Ljubljani je bilo splošno in ni čuda, da so dali vrli fantje in dekleta duška svoje razkačenosti s tem, da so pognali Belgijce v beg. Birokraskim krogom —, ki imajo pač čut za razžaljeno čast kakega oklofutanelega zakonolomskega uniformiranca, ki pa o razžaljenem narodnem ponosu nimajo najmanjšega pojma —, možati nastop Šiškarjev seveda ni ugajal in so sklenili Šiško občutno s tem kaznovati, da so celi garniziji, torej tudi domačim našim fantom prepovedali zahajati v Šiško. Ta malenkostna maščevalnost vojaških krogov seveda Šiškarjev ne bo oplašila, da ne bi slej ko prej stali na braniku zoper nasprotnike in sramotilce slovanskega naroda. Dolžnost vseh narodno mislečih krogov ljubljanskih pa je, da narodne šišenske gostilne s kar najmnogobrojnejšim obiskom odškodujejo za izostale vojaške goste. Nekdaj je bila Šiška ljubljancem najljubše zatočišče, kamor so se hodili po kratkih sprehodih v prekrasni okolici, razvedrevat in okrepčevat. Upamo, da se bodo ljubljancje zopet spomnili svojega nekdanjega eldorada in to tembolj, da po kažejo ostantativno svojo solidarnost s starodavno, radi svoje žive narodne zavesti sedaj tako pregranjeno Šiško.

— V Spodnji Šiški točijo Koslerjevo pivo »pri Kočarju« (gostilničar Koncilja) in »pri Kankertu«, kjer je bila pred kratkim veselica v korist žrtvam 20. septembra! Tudi »Čitalnični Martinov večer« se je vršil »pri Kankertu«! — Trgovci M. Kotar jemlje blago pri Terdini. Ljudje božji — ne izdajajte vendar sami sebe in svojega naroda!

— Na železniški postaji v Kranju rabijo samonemški pečate in v zvezi opetovanim zahtevam in prošnjam strank nečejo rabiti dvojezičnih. To je naravnost škandal.

— Nekje na Gorenjskem so domači fantje — kakor po celi Kranjski — o priliki ljubljanskih demonstracij par nemških napisov namazali z barvo — večinoma z odobravanjem lastnikov napisov. Pa glej čudo! Povsod drugod so že veleizdajske preiskave končane, samo na Bledu sem imel pred par dnevi priložnost opazovati sodno komisijo, idočo od hiše do hiše, od table do table — cenečo škodo in zaslišujočo nove pričel! Ko sem vprašal nekega domačina, kaj to pomeni —, mi je on pojasnil, pripomnivši, »pred 2 tedni so tu enega ubili — ne vedo od kod je — pa še ni komisije«. — Fiat justitia, pereat mundus!

— Koliko je vredna Slomškova zveza. Piše se nam: O priliki odkritja spomenika Stefanu Primožiču se je vključil dovoljenju deželnega odbora, da za ta dan prosto učitelstvu, zbralo tako malo tega, da je škandal, lahko se reče, da se jih lahko vse na prste sešteje. Kdo je temu kriv? Zveza sama, ki je hotela zase na račun vsega učitelstva reklamo delati. S »Slovenecem« se lahko reče: Gospodje toliko govore o kolegialnosti, pa jo najmanj kažejo — nasproti svojemu stanu —. Pač poznalo se je, da je spomenik odkrila le strankarska Slomškova zveza. Zakaj se ni v večjem številu udeležila! Ali je ni? Ko bi postavilo spomenik učitelstvu, potem bi se videla velika udeležba, kajti ranjki je bil zaslužen in priljubljen tovariš. Kar se tiče v »Slovenec« omenjene — pesniško vzvišene — nagrobnice, ki jo je govoril J. Slapšak, omenim za pričelo le g. Franceta Jakliča, ki je kasljal ter migal, češ bodi že tiho. Sploh bi pa pristojalo, da govori kdo njegovih naslednikov bodisi Jaklič ali Štrukelj.

Nemško dragonsko Koslerjevo pivo toči še vedno po domače Puščavnik v Kranju. Dalje toči to pivo gostilna pri Kankertu v Šiški, kjer je bila zadnja čitalnična veselica, ter gostilna pri Kočarju tudi v Šiški. Šiška je znana kot slovenski in napreden kraj, zato se čudimo taki narodni nezavednosti teh dveh gostiln. Dragonsko Koslerjevo pivo se pa toči tudi še vedno v hotelu Arko v Ribnici. Restavrater Arko se posmehuje bojkotu, ki se drugod izvaja proti temu pivu, saj pri njem zelo navdušeni »naroduji« in »narodnjakije« pijejo Koslerjevo pivo. Gospe, ki nastopajo pri narodnih veseljih kot prve aranžerke, pišejo v posmeh sebi samim to pivo. Gosp. župan dr. Šifer je sorodnik Koslerjev, pa je vendar toliko možat, da ne pije tega piva. Nasproti temu je pa neka zelo visoka ribniška gospa, žena priznanega rodoljuba, naročila zadnjič Koslerjevo pivo v pričo gostov, pa se je posmehnila napram županu, rekoč: »Kako krasno pivo!« Zapeklo je to vsakega, ki je to slišal. Ravno tak škandal je bil v nedeljo, ko se je gospa davkarjeva pri predstavi igre »Vehovarjevo letovišče« porogala nekemu narodnjaku: »Vidite dragonsko pivo!« Ako so slovenski možje res narodni, bodo take svoje boljše polovice naučili narodne za vesti! Slovenci pijemo pivo le iz slovenskih pivovarn ali pa pijemo vino, ki je zrastle na slovenskih tleh!

— Lepa vzgoja otrok Sedanji čas je razril marsikaj dobrega, žal, da pa moramo konstatovati tudi razne izrodke. Sliši se namreč zasramovaje dobro slovensko vzgojanih otrok zato, ker imajo slučajno drugorodno mater. To kaže zelo pomanjkljivo vzgojo, ker mora biti vsakemu razsodnemu človeku jasno, da se ne sme dece, ki se dobro slovenski vzgaja, čeprav ima drugorodno mater, zaradi tega zasramovati in s tem starše žaliti. Naša narodna dolžnost je, da vse zbiramo, kar je našega, ne pa, da odbijamo.

— Osebnosti pri državni železnici Stavbni nadkomisar Adalbert Grünwald v Jesenah je imenovan za namestnika odtodnega postajenačelnika, stavbni pristav Anton Kos v Ljubljani pa za namestnika postajenačelnika v Ljubljani. Koncipist Pavel Levičnik je dobil posle blagajniškega kontrolorja. Za postajenačelnika v Trzinu je imenovan Anton Keber, dosedajni asistent v Kranju. Na njegovo mesto pride aspirant Alojzij Šubic od ravateljstva.

— Promocija. Dne 28. novembra bo na graškem vseučilišču promoviran cand. prof. gosp. Janko Bratina doktorjem fizike. Čestitamo!

— V pokoj je šel profesor na ženskem učiteljskem v Gorici Anton Fras ter dobil pri tej priliki naslov šolskega svetnika.

— Iz gledališke pisarne Jutri v petek se uprizori po šestih letih zopet Zajčeva opera »Zrinjski«. Zanimivo je dejstvo, da sta bila prvi Zrinjski v Zagrebu rajni gosp. J. sip Noll in prvi Juranič sedanjí gosp. ravnatelj »Glasbene Matice«, Fran Gerbič. Tudi v Ljubljani je bil g. Noll prvi Zrinjski Nolljevo vlogo je kasneje pel v Zagrebu gospod Bogdan pl. Vulakovič, ki je v tej vlogi l. 1902. tudi enkrat gostoval v Ljubljani. Opera je polna krasnih narodnih motivov ter se uprizori letos pri nas doela na novo. Poleg g. pl. Vulakoviča pojó ga. Nordgartova, gđ. Šipankova, gosp. Fiala, g. Hess, g. Vlček, gosp. Florian in g. Križaj. Veliko vlogo ima moški operni zbor, v sluki sna poje ženski zbor.

— Družbi Sv. Cirila in Metoda je daroval gosp. župnik Vrhovnik 6 K mesto razsvetljave 2. decembra. Narodnjaki — žrtvuje enako v narodne namene!

— »Radogoj«. Odbor opozarja še enkrat vse gg. društvenike na občni zbor, ki se vrši v soboto, 28. t. m., v mestni dvorani v Ljubljani. Na dnevnem redu je tudi izprememba pravil. V sled tega je želeli čim večje udeležbe. Kdor pa se nikakor ne more osebno udeležiti, naj vsaj pošlje pooblastilo, ki je bilo priloženo vabilu, da tako omogoči sklepčnost.

— Gosp. Ivan Jeladin, lastnik »Prve jugoslovanske tovarne za kavine surgate« v Ljubljani, je zopet poslal »Društvo slovenskih književnikov in časnikarjev izdatno podporo 100 K, za kar se mu najprisrčneje zahvalujemo.

— Za stradajočo slovensko vizekoloslo na Dunaju je darovala

narodna tverka Pavel Magdič v Preternovih ulicah 10 kron. Naj bi našla mnogo posnemovalcev!

Za ubogo rodbino na Rešljivi cesti sta darovala gg. Filip Pristov, črkoslikar, in St. Špedetič, sobni slikar, po g. A. Gjudu vsak po 5 K. V imenu bedne rodbine iskrena hvale.

— Gđ. Jožica Leon v restavraciji »Narodnega doma« v Mariboru pošlje kot preplačilo za po tvrdki Jernej Bahovec v razprodajo poslanega blaga za žrtve brezrazločka 21 K 66 v.

— Izobraževalno društvo za »Vodmatski okraj« je priredilo večeri v gostilni g. A. Babnikove prijateljski sestanek, na katerem je g. Miha Verovšek predaval o temi »Kako sem se za turista likal«. Povedal nam je, kako je bil sprejet med piparje, kako je teh par »mandelcev« ustanovilo »Slov. planinsko društvo« ter še druga zanimivosti. Objubil nam je, da v kratkem nadaljuje Torej na svidenje!

— Za narodne delavce Trije sodarji dobe takoj službe. Istotako en hlevar. Iščeta se dva mesarska pomočnika, ki bi hotela na obmejnih štajerskih krajih postati samostojna obrtnika. Pogoji jako ugodni. Brez plačna pojednala daje pripravljajni odbor »Narodne delavske organizacije v Ljubljani«, Šelenburgove ulice št. 8, I. nadstropje, od 6—7 ure zvečer.

— Pri Koslerju odušeni delavci, ki so še danes brez dela, naj se zglase radi dela in podpore prihode dni pri pripravljajnem odboru »Narodne delavske organizacije v Ljubljani« — Šelenburgove ulice št. 8, I. nadstropje, od 6—7 ure zvečer.

— Slovenske gg. trgovce opozarjamo, da pride v novem letu potnik Slovenec, z najbogatejšo izbiro zavratic. Zastopa prvo češko tovarno zavratico. Tverka se trudi svojim odjemalcem ustreči popolnoma v vsakem oziru. Prosimo torej za rezerviranje naročil, s tem se bode najbolje izvedlo geslo »Svoji k svojim«.

— Stromsmyerjev kolektor je ves pošel ter se ne more z njim nobe nemu več postreči.

— Mesto razsvetljave dne 2. decembra je dobil nemški »Schulverein« že dosedaj prav znatne prispevke, ki jih porabi za božičnico v svojih šolah na Spod. Štajerskem. Storitmo tudi mi tako!

— Nemški listi ikazujejo lepe prispevke v narodne in dobrodelne namene, vse namesto razsvetljave 2. decembra.

— Narodne stranke za Štajersko izvrševalni odbor je imenoval za svojega definitivnega tajnika časnika g. J. Lesničarja v Celju. Ob vedno množičnih se opravkih je bila ta ukrepitev res skrajno potrebna.

— Grad Bežigrad blizu Celja, v zadnjem času last parcelarne banke v Zagrebu, kupil je, kakor se nam piše iz celjske okolice, konsorcij treh mož (»Ljubljanska zadrzna zveza«) Kleri kalci mislijo tukaj osnovati gospodinjstvo šolo. Za to namero že dalj časa nabirajo prispevke.

— Ogenj V Podgorji pri Št. Petru je pogrel kozolec posestnika Antona Simca. Zavarovan ni bil.

— Občinski zastop v Fürstenfeldu je daroval sto kron za varstvo otrok namesto razsvetljave 2. decembra.

— V Kožbani v Brdih na Goriškem je g. relo v hiši vdove Tereze Grudin. Pozar k sreči ni napravil velike škode, ker je 15-tna hči zapazila ogenj v trenutku, ko je bilo mogoče odvrniti večjo nevarnost.

— Ponesrečil se je 15letni deček Filip Ferfolja iz Mirna pri Gorici. Padel je pod voz, ki je šel čez njega. Dečka so pripeljali takoj v goriško bolnišnico, ali notranje poškodbe so bile take, da jim je za par minut podlegel.

— Nova slovenska kavarna v Trstu. V hiši »Trgovsko obrtne družbe« v Trstu uboi Acquedotto št. 22 je odprl slovenski narodnjak Kranjc kavarno pod imenom »Minerva«. Naj Slovenci, ki prihajajo v Trst, obiščejo tudi tega našega človeka.

— Demonstracije v Trstu. Predsednjim je okoli 1000 oseb demonstriralo po Trstu za italijansko vse učilišče. Pri hiši društva »Austria« je bilo pobitih za 500 K šip, pa tudi v kavarni »Volproh« je bilo ubito dragoceno ogledalo. Poslopje namestništva je stražila močna policijska straža. Aretiranih je bilo 12 oseb.

— Zmešalo se je 44-letnemu Ivanu Marcu v Bursu pri Trstu. Ko so ga pripeljali v tržaško bolnišnico, jim je ušel domov in se zabarikadir pred bolniškimi strežniki, ki so pršli za njim. Vendar so ga spravili zopet v bolnišnico.

— Aretovan je bil 19letni hlapec Martin Zorman iz Hrenovic, ker je na sumu, da je svojemu gospodarju, kantinerju v domobranski vojašnici, kakor tudi svojemu sohlapcu pokradel več reči. Nekaj se jih je pri preskavi še dobilo pri njem, nekaj jih je bil pa že razpečal. Tudi brezpo-

selno služkinjo Pavlino Truppejevo, rodom iz Št. Jakoba na Koroškem je policija djala pod ključ, ker je, ko je prišla sem, v Spodnji Šiški svoji ustanovalki ponoči iz denarnice izmaknila 10 K denarja. Zorman, kakor tudi Truppejevo so izročili sodišču.

— Priporočljiva hlapec sta Valentin Kopore, rodom iz Ihana v kamniškem okraju in Matija Kopore. Oba sta nastopila službo pri prodajki premoga Katarini Kugovi. Ko sta prodala za 15 K premoga, sta pobrala šila in kopita ter neznano kam odšla.

— Delavsko gibanje. Včeraj so se z južnega kolodvora odpeljali v Ameriko 4 Hrvati, 2 Slovenci in 25 Macedonci. 90 dinarjev se je odpeljalo v Stražo.

— Izgubljeno in najdeno. Častniški sluga Fran Lorenc je izgubil denarnico, v kateri je imel 7 K 34 v denarja. — Zasebnica Angela Grižnova je izgubila niklasta očala.

— Uradne vesti. Uvaja se postopanje v namen amortizacije izgubljene police zavarovalne družbe »La Royale Belge«, »Lebens- und Unfallversicherungs- Aktiengesellschaft in Brüssel« št. 60945 za 1000 gld. Imetnik te police naj uveljavi svoje pravice v enem letu 6 tednih in 3 dneh, ker bi se sicer izreklo do okr. sodišča v Idriji po preteku tega roka, da policia nima več moči. — 18. decembra 1908 ob 1. polpodne in ne 19. decembra ob 11. dopoldne bo v Dulah št. 14 sodni okraj Metlika dražba zemljišča vl. št. 990, 1417, 1199 k. o. Cerovec in vl. št. 373 k. o. Vinavas t. j. host in travnikov, zvanih »Radmenke« oz. hoste »Za gradkom«. — V zadrzni register se je pri dež. kot trg. sodišču v Ljubljani vpisalo tri firmi »Prva žebljarska in železobrtna zadruga v Kropi in Kamni gorici r. z. z. o. z., da se je prokura podelila Francu Šolarju. — Na 4razrednici v Knežaku je zasedi definitivno učiteljsko mesto. Prošnje je vlagati pri okrajnem šolskem svetu v Postojni do 23. decembra 1908.

— Bosanska deputacija pri cesarju. Dunaj, 26. novembra. Cesar je danes sprejel v posebni avdienci deputacijo bosanskega duhovništva in bosanskih katolikov.

— Neutemeljene vesti. Dunaj, 26. novembra. Vladni zastopnik na borzi je podal izjavo, da so vse vesti o vstaških četah, ki bi baje bile vdrle v Bosno, neresnične in da bo vlada takoj obvestila borzo, ako bi se zgodilo, kaj takega, kar bi lahko spravilo v nevarnost dosedaj vladajoči mir.

— V Bosni vlada mir! Bosanski Brod, 26. novembra. (Poseb. br. »Sl. Nar.«) Bosna in Hercegovina je podobna grobišču, zastraženemu od vojakov in orožnikov. Ječe so prenapolnjene. Če v kakšni družbi kdo le spregovori o Srbiji ali Črni gori, že to zadostuje da se ga zapre. Vsaki sestanki so prepovedani, celo pravoslavni službam božjim se delajo zapreke. Občinska starišinstva morajo nabirati podpise za zahvalno adresno, da se je proglasila aneksija Bosne. (Druge podrobnosti iz tega poročila, ki se nanašajo na gibanje vojaških čet in na vojne priprave, smo morali izpustiti, ker bi nam te vesti zaseglo drž. pravdnistvo. Op. ured.)

— Vojna med Avstrijo in Srbijo ter Črno goro je neizogibna, ča se ne izpolnijo zahteve Srbije in Črne gore.

— Belgrad 26. novembra. (Pos. brz. »Slov. Nar.«) Včeraj sem govoril s predsednikom skupščine Ljubo Jovanovićem, ki je izjavil, da v Srbiji in Črni gori ni človeka, ki bi mogel ostati mireu, ako zahteve Srbije in Črne gore ostanejo neizpolnjene. Vojna je v tem slučaju neizogibna.

— Minister zunanjih del dr. Milovanović v Belgradu. Belgrad 26. novembra. (Pos. brz. »Slov. Nar.«) Minister zunanjih del, dr. Milovanović, je prišel snoči semkaj in se izjavil napram več ljudem o svojem potovanju, da je zadovoljen z njim.

— Turčija neče denarne kompenzacije za Bosno. Carigrad 26. novembra. (Pos. brz. »Slov. Nar.«) Bosanski emigranti so poslali k velikemu vezirju deputacijo, ki mu je izročila spomenico g. de aneksije Bosne in Hercegovine. Na ogovor deputacije je vezir Kiamil paša odgovoril, da niso resnične vesti, da bi se Turčija zadovoljila za aneksijo Bosne z denarno kompenzacijo, nasprotno, turška vlada z vso odločnostjo zahteva, da se Bosni in Hercegovini vrne prejšnji državnopravni položaj ali pa da se proglasi za avtonomno kneževino. To svojo zahtevo bo Turčija zastopala tudi na avtopski konferenci.

— Turško-srbska zveza — vzrok vojne. Belgrad 26. novembra. (Pos. brz. »Slov. Nar.«) Avstro ogrska vlada je Porti dala vročiti noto, v kateri grozi, da bo smatrala srbsko-turško zvezo, ako se definitivno sklene, kot »casus belli« — (povod za vojno).

— Shod ljubljanskih zaupnikov. Izvrševalni odbor narodno-napredne stranke naznanja, da se vrši shod ljubljanskih zaupnikov v soboto, 28. t. m. o. o. 8. zvečer v veliki dvorani, »Mestnega doma«. Radi važnosti shoda prosimo gg. zaupnike da se ga udeležijo polnoštevilno.

— Telefonska in brzojavna poročila. Poslanska zbornica. Dunaj, 26. novembra. Današnja seja poslanske zbornice je bila zelo kratka. Ko so se prečitale došle vloge, je podal ministrski predsednik baron Bienert svojo proučenično izjavo. Ko se je dotaknil jezikovnega vprašanja, so ga prekinili radikalni Čehi z medklici. Baron Bienert je med drugim v svoji izjavi naglašal, da je novi kabinet provizoričnega značaja in da ima v najkrajšem času napraviti prostor parlamentarnemu kabinetu. Poslanec Klofač je podal v imenu svoje stranke kratko izjavo in predlagal, naj se o Bienertovem govoru otvori debata. Predlog je bil odklonjen. Med Klofačevim govorom so Nemei kričali: »Roparski poglavar, izdajalec, pojdi te v Srbijo« itd. Vloženih je bilo 15 nujnih predlogov. Prva dva nujna predloga je stavil princ Liechtenstein, tičeta se proračunskega provizorija in aneksijske predloge. Prihodnja seja se naznani pismenim potom. Najbrže bo šele 4. decembra.

— Zdrženje jugoslovanskih klubov. Dunaj, 26. novembra. Pogajanja med »Zvezo južnih Slovanov« in »Slovanskim klubom« so že toliko dozorela, da bo se že danes ali najkasneje jutri proglasila združitve obeh klubov. Vsi na združitve se nanašajoči predlogi dr. Šusteršiča so bili v bistvu sprejeti.

— Plebiscit o aneksiji. Petrograd, 26. novembra. (Poseb. brz. »Slov. Nar.«) Takozvana »Trudovaja grupa« v gosudarstveni dumi je sklenila vladi nasvetovati, naj se na evropski konferenci Rusija zavzame za to, da se prebivalstvu Bosne in Hercegovine prizna pravica, da se o aneksiji izreče potom plebiscita.

— Balkansko vprašanje v ruskem javnem mnenju. Petrograd, 26. novembra. (Poseb. brz. »Slov. Nar.«) V dvorani Kalašnikovske borze je bil mnogo-

brojno obiskan shod, na katerem se je razpravljalo o bosanskem vprašanju. Na shodu so govorili vodja kadetov Miljukov, vodja oktoberistov Rodičev in Aleksander N. Brjančninov. Najinteresantnejši je bil govor Brjančninov. Med drugim je rekel: Mednarodni položaj, povzročen po aneksiji Bosne, sili Rusijo k odločni politiki. Kakor Rusija, tako tudi Anglija in Francija ne priznate aneksije. Italija je samo na papirju zaveznica Avstro-Ogrske. Nemčija boleha na notranji konstitucionalni krizi in brez dvoma tudi ne želi vojne. Ako Anglija, ki razpolaga z vojno mornarico, za 10% večjo, kakor Nemčija in Avstrija, neče vojne, ne bo krvavih konfliktov. Turčija je pripravljena stopiti v zvezo s slovanskimi državami. Če bi prišlo do vojne, bi tudi Bolgarska bila na strani drugih slovanskih držav. V takšnem položaju si tudi Avstro-Ogrska ne more želeti vojne in bo gotovo pristopna pametnim nasvetom, da se konflikt med Srbijo in njom reši mirnim potom. Zato je treba, da Rusija vodi odločno politiko proti Avstriji.

— Nujni predlog za italijansko vseučilišče. Dunaj 26. novembra. V gosposki zbornici bo dr. Grabmayer stavil nujni predlog, naj se ustanovi italijansko vseučilišče v Tridentu.

— Nujni predlog radi Bosne. Dunaj, 26. novembra. Jugoslovani so v današnji seji poslanske zbornice vložili nujni predlog, v katerem zahtevajo, da se nemudoma dajo jamstva za konstitucionalne prerogative Bosne in da se dotični zakonski načrti nemudoma predložijo parlamentu. Predlog so podpisali vsi jugoslovanski poslanci.

— Bosanska deputacija pri cesarju. Dunaj, 26. novembra. Cesar je danes sprejel v posebni avdienci deputacijo bosanskega duhovništva in bosanskih katolikov.

— Neutemeljene vesti. Dunaj, 26. novembra. Vladni zastopnik na borzi je podal izjavo, da so vse vesti o vstaških četah, ki bi baje bile vdrle v Bosno, neresnične in da bo vlada takoj obvestila borzo, ako bi se zgodilo, kaj takega, kar bi lahko spravilo v nevarnost dosedaj vladajoči mir.

— V Bosni vlada mir! Bosanski Brod, 26. novembra. (Poseb. br. »Sl. Nar.«) Bosna in Hercegovina je podobna grobišču, zastraženemu od vojakov in orožnikov. Ječe so prenapolnjene. Če v kakšni družbi kdo le spregovori o Srbiji ali Črni gori, že to zadostuje da se ga zapre. Vsaki sestanki so prepovedani, celo pravoslavni službam božjim se delajo zapreke. Občinska starišinstva morajo nabirati podpise za zahvalno adresno, da se je proglasila aneksija Bosne. (Druge podrobnosti iz tega poročila, ki se nanašajo na gibanje vojaških čet in na vojne priprave, smo morali izpustiti, ker bi nam te vesti zaseglo drž. pravdnistvo. Op. ured.)

— Vojna med Avstrijo in Srbijo ter Črno goro je neizogibna, ča se ne izpolnijo zahteve Srbije in Črne gore.

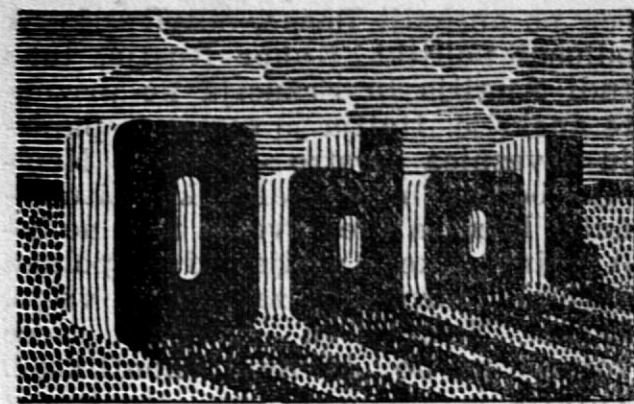
— Belgrad 26. novembra. (Pos. brz. »Slov. Nar.«) Včeraj sem govoril s predsednikom skupščine Ljubo Jovanovićem, ki je izjavil, da v Srbiji in Črni gori ni človeka, ki bi mogel ostati mireu, ako zahteve Srbije in Črne gore ostanejo neizpolnjene. Vojna je v tem slučaju neizogibna.

— Minister zunanjih del dr. Milovanović v Belgradu. Belgrad 26. novembra. (Pos. brz. »Slov. Nar.«) Minister zunanjih del, dr. Milovanović, je prišel snoči semkaj in se izjavil napram več ljudem o svojem potovanju, da je zadovoljen z njim.

— Turčija neče denarne kompenzacije za Bosno. Carigrad 26. novembra. (Pos. brz. »Slov. Nar.«) Bosanski emigranti so poslali k velikemu vezirju deputacijo, ki mu je izročila spomenico g. de aneksije Bosne in Hercegovine. Na ogovor deputacije je vezir Kiamil paša odgovoril, da niso resnične vesti, da bi se Turčija zadovoljila za aneksijo Bosne z denarno kompenzacijo, nasprotno, turška vlada z vso odločnostjo zahteva, da se Bosni in Hercegovini vrne prejšnji državnopravni položaj ali pa da se proglasi za avtonomno kneževino. To svojo zahtevo bo Turčija zastopala tudi na avtopski konferenci.

— Turško-srbska zveza — vzrok vojne. Belgrad 26. novembra. (Pos. brz. »Slov. Nar.«) Avstro ogrska vlada je Porti dala vročiti noto, v kateri grozi, da bo smatrala srbsko-turško zvezo, ako se definitivno sklene, kot »casus belli« — (povod za vojno).

Sarg glicerin mýilo
 drzno in tokofo
 spravlja kozo
 belo in nožno.
 Dobi se povsed.



Meteorološko poročilo,
 Vreme nad morjem 306. Srednji zračni tlak 750.9 mm.

novem.	Cas opazovanja	Stanje barometra v mm	Temperatura v C°	Vetrovi	Naba
25.	9. zv.	742.3	-2.2	brezvetr.	jasno
26.	7. zj.	742.0	-5.4	sl. jvzhod.	megla
	2. pop.	740.9	1.6		jasno

Srednja včerajšnja temperatura 10 norm. 1.5 Padavina v 24 urah 0.0 mm

+
Josip Schwaiger, posestnik v Zagorju ob Savi, naznanja v svojem ter v imenu svojih otrok tužnega srca vsem sorodnikom, prijateljem in znanecem prebridko vest, da je njih iskreno ljubljena soproga, oziroma mati, gospa
Josipina Schwaiger roj. Burger
 včeraj ob polu 5 popoldne, po skoro 7 letni, mučni bolezni, previdena s tolažili sv. vere, v starosti 39 let, mirno preminila. 4337
 Pogreb nepozabne rajnice bo jutri v petek, dne 27. novembra t. l. ob 3. popoldne iz hiše žalosti v Zagorju, na ondotno farno pokopališče.
 Bodi ji blag spomin!
 Zagorje ob Savi, 26. nov. 1908.

Telečje ali goveje meso la vsak dan sveže klanje; zadnji del in stegno. **9 fastov netto** za 4.20 K. Prima najfinjši modri mak v 5 kg vzorni vrečici 2.80 K dobavlja 4338 Marlija Nagler, Podwoclozyska šte. 10.

Lokal
 ali že obstoječa manjša trgovina se vzame v najem.
 Ponudbe pod „P. G.“ na uprav. „Slov. Naroda“. 4329-1

Iščo se soboslikarski pomočnik
 samostojen delavec, prostoročen in hiter slikar za Reko.
 Naslov pove uprav. „Slovenskega Naroda“. 4330 1

Iščem koncipijenta sollicitatorja
 in izvežbanega
 Plača po dogovoru.
Dr. Jerdo Müller
 odvetnik v Celovcu.

Restavracija „Južni kolodvor“
 (Jos. Schrey)
 Danes zvečer
velika pojedina klobas
 Za obilen obisk se priporoča
Jos. Schrey
 restavrater.

Za februarški termin 1909 se išče **lokal za prodajalno** z enim večjim prostorom za delavnico. 4292-2
 Ponudbe s ceno pod „XXX“ na upravnitvo „Slov. Naroda“.

Svetel, ne prevelik lokal
 v sredini mesta, se s 1. februarjem ali marcem vzame v najem.
 Ponudbe pod „lokal“ na uprav. „Slov. Naroda“. 4282 2

Dobro uspeva, oca kovačija
 v prometnem kraju na Gorenjskem se takoj odda v najem.
 Kje, poveč upravništvo „Slovenskega Naroda“. 4 00-6

Ura z verižico
 samo 2 K. 4157
 Zaradi nakupa velike množine ur razpošilja šleska razpošiljalnica: prekrasno pozlačeno, 36 ur idočo precizijsko uro na sidro, z lepo ver žico za samo K 2 kakor tudi triletnim pisemnim jamstvom. Po povzetju razpošilja **Prusko-šleska razpošiljalnica A. G. G. G. Krakow 43.**
 NB. Za neugajajoče denar nazaj.

Meso! Meso!
 4332
 Veleizborno vsak dan sveže goveje meso po 4 K 90 h, telečje meso po 5 K, gosje meso po 6 K, vse v 5 kg poštnih košaricah franko po povzetju razpošilja in prosji za prijazne naročbe.
W. KOHANE
 izvoz mesa na debelo, Gromnik, Galicija.

Rudolf Dostal
 učitelj na gluho-nemnici
Gusti Dostal roj. Lunder
 vrnjen poročena. ženo
 Ljubljana. **Pača.**
 Ljubljana, 24. novembra 1908. 4327

Kupujem in takoj v gotovini plačujem tudi večje množine ježic
 4114
 prve in druge vrste. Vzorci z navedbo množine in najnižje cene ter naložilna postaja naj se naslavljajo pod šifro „F. S. 102“ na anončno ekspedicijo **Edvard Braun, Dunaj I., Rotenturmstrasse šte. 9.**

Nizko pod ceno
 prodajam radi pomanjkanja prostora **obleke, površnike, zimske suknje in dežne plašče** 3871 27
 za gospode in dečke
 kakor najmodernejšo konfekcijo za dame in deklice.
Konfekcijska trgovina A. Lukič. Pred Škofijo št. 19.

Poštne pošiljave dvakrat na dan.
Trgovina s špecerijo, delikatesami in vinarna 4080-11
Ljubljana FR. KHAM Ljubljana
 nasproti hotela „Union“
 priporoča razen vsega drugega blaga tudi:
nove letošnje ogrske salame.
Usak petek sveže morske ribe.
 Brzojavi: Kham, Ljubljana.

Valec boleznj se **L. šišenska mlekarina** takoj proda.
 Vpraša se v Spod. Šiški, Kolo-dvorske ulice št. 159 4128-5

Gostilna „Pri Bobenčku“ na Glincah z novo urejenimi prostori, acetilensko razsvetljavo in lepim vrtnom s konesijo vred se odda zaradi bolezni takoj ali pozneje v najem.
 Istotam se odda tudi prodajalnica, več stanovanj in delavnica.
 Več se izve na Glincah št. 37 pri Ljubljani. 40 8-12

Pozor! Pozor!
Kavarna „Leon“
 V Ljubljani 292 50 na Starem trgu št. 30 je vsaki dan vso noč odprta.
 Na razpolago je najnovejši ameriški biljard in električni klavir. 0 0
 Z odličnim spoštovanjem
Leo in Fan! Pogačnik.

Trgovski sodrudnik
 star 24 let, smožen manufakturne in špekerijske stroke, hiter in dober prodajalec, želi premeniti službo, najraje v mesto ali na večji kraj na deželo. Vstop s 1. januarjem 1909.
 Ponudbe na upravništvo „Slov. Naroda“. 4158 4

Najlepši in najcenejši **novoletni reklamni KOLEDARJI** z okusnim tiskom firme se dobe pri **Ivanu Bonaču v Ljubljani.**
 Vzorce dopošl em na željo brezplačno na ogled. 4320 2
 Oddajajo se po skrajni ceni tudi sami bloki!

Pozor!
 Nauk o zdravih navaja, da se mora zdravemu človeškemu telesu s hrano, bolnemu, malokrvnemu pa v obliki zdravi vsak dan dovajati okoli 5 centigramov železa, da ostane zdrav.
 Tri jedilne žlice = 45 g (vsakdanja poraba)
železnatega vina lekarnarja **G. Piccoli ja v Ljubljani,** c. in kr. dvornega dobavitelja obsega 5 ctg železa.
 Vina China Serravallo z železom (po analizi gosp. prof. doktorja Frisenusa v Wiesbadenu) bi pa nasprotno morali poiziti odrasli cel liter, otroci pa pol litra vsak dan, da bi dovedli organizmu enako množino.
 Pollitrska steklenica Piccolijevega železnatega vina stane 2 kroni, poštni zavojček s tremi steklenicami ter s prosto zavojnino in poštnino 6 K 60 h.
 Naročila izvršuje po povzetju lekarnar **G. Piccoli v Ljubljani, na Dunajski cesti.** 4 52-2

Pozor kapitalisti!
 Prva tvornica dišečega mila in vonjav v Trstu je **naprodaj.**
 Odlikovana s petimi zlatimi kolajnami in je dobila pred kratkim najvišje priznanje trgovskega ministra avstrijskega. Zasluzek zagotovljen okoli 40 000 kron na leto.
 Pojasnila samo resnim reflektantom pri 4229-3
Giuseppe de Grandis, Caffè Tommaso, Trst.

Za 36 K se dobi:
 zimska suknja suknena obleka, posamezne hlače, modni toletnik, pelerina zastoj.
 Za odjemalce na debelo priporočam dolge pelerine, zimske jopice in klobuke z velikim popustom.
„Angleško skladišče oblek“ O. Bernatovič
 Ljubljana, Mestni trg 5.

Od 25. novembra do 25. decembra
 prodajam na svojih prostorih v Šolskem drevoredu:
Prima slanino
 brez kože od prašičev iz lastnih pitališč
 I. vrste kg kron 1'50
 II. „ „ „ 1'30
Meso istih prašičev:
 I. vrste kg kron 1'40
 II. „ „ „ 1'20
Elija Predovič.
 4291-8

Slamnikarice
 izurjene, ki znajo šivati na oba slamnikarska stroja (Kettenstich in Unterstichmaschine), se iščejo za Nemčijo ob trajnem, donosnem opravku Samo dokazano perfektne šivarke z navedbo dosedanjega poslovanja in zahtevo plače naj se zglašajo.
 Ponudbe pod „Strohutnäherinnen 72798“ na anončno ekspedicijo **M. Dukas Nachl. Dunaj. Wollzelle 9** 4286-2

Briketi „Paulus“
 najboljši šlezjski premog, prešan v kocke, 8000 kalorij kurilne moči. Kurjenje sob in štedilnikov preprosto kakor z navadnim premogom, samo da nagleje, bolje in dalj trajajoče. 4223-2
Premog „Bohemia“
 kosovnik in orehovnik najboljše vrste, brez prahu, brez kamenja, presejan in zbran, 5000 kalorij, tedaj brez konkurence. Pošilja se točno tudi izven Ljubljane, briketi brez opažanja. Priporoča samozalagar **Jos. Paulin**
 glavna zaloga premoga v Ljubljani **Novo ulice št. 3.**

Kolodvorska restavracija
 4211 (Jos. Schrey.) 2
Usak petek sveže morske ribe grancevoli kakor tudi dobroznani Ital. brodetto s polento.
 Nastavil se je tudi dobroznani cvček od dr. Schmlermaula.

Gostilničar na račun
 kateri ima biti obenem potnik za vino, se sprejme v mojo staroznano gostilno „Pri Lozarju“ v Ljubljani.
Žena mora biti dobra kuharica in spretna gostilničarka.
 Oziralo se bode le na onega zglasitelja, kateri se peča izključno samo z gostilno, da je v vinski stroki več in da ima veselje in razum za potništvo. Zglasiti se je osebno.
 Nastop je meseca februarja 1909 in zahtevana kavcija 800 K. 4255 5
Karel Lenče
 trgovec z vinom na Saverci pri Ljubljani.